

Tamara Buciuceanu

de la teatrul de proză la
operetă și... retur

un
interviu
de
Al. Popovici

De la Labiche la Strauss, de aici la Gogol, pentru Tamara e doar un pas (la nevoie și de balet).

Intîmplător o cunosc din anii studenției. De cînd era în anul I, din 1948. Actrița păstrează un petec de ziar îngălbenit, unde semnam un reportaj: „Coana Chirița la Institut.” Ca elevă, în liceu jucase marele rol. Mi-o amintesc: ochioasă foc, mult mai slabă și parecă mai neagră ca azi. Venea de la Suceava, din familia unui profesor de muzică, dintr-o „casă cu trei fete” (lulia a și ajuns solistă la Operă) și doi băieți. În Irozi, pe la 6 ani juca îngerași (la Operetă a jucat și... diavoli) și apoi a devenit animatoarea teatrală, muzicală a școlilor prin care a trecut.

— Cum ai început teatrul Tamara?

— Reușind... fără loc la București. (Mulți dintre cei care au avut loc nu mai fac azi teatru). M-am mutat la Iași, la clasa lui Ion Lascăr, colegă cu Tatiana Jeckel, V. Burlacu, Paul Taisehler, Boris Bascov și alții. De la început, devenisem „copilul de

trupă” al Naționalului ieșean. Iei un rolșor, dincolo o dublură, în altă zi se îmbolnăvea o actrișă și eram eu chemată. Nu mă temeam să fac compoziții, „tipuri”, babe. La institut lucram tot *Coana Chirița*. Institutul de la Iași și-a închis porțile și am trecut la București la clasa marelui Băl-

la telefon: „Martorii se suprimă”.

țateanu — Brasseur al scenei românești. Studentă fiind, circulam la toate secțiile, la toate clasele. Uite un program de producție cu „Iarbă rea”. Eu — Aneta ; parteneri : Eugen Mercus, (a luat calea regiei), Sergiu Demetriad, Dabija, Gornei, Gh. Buznea, Aurelia Sorescu, Oprina, Cicrone Ionescu, Vasile Nițulescu, Elisabeta Dumitrescu, Fana Geică.

La Institut m-a văzut și cred că m-a și remarcat G. Dem. Loghin care lucra și la Giulești. Când am terminat școala, am și fost angajată : 15 iulie 1952.

— Tamara, ai împlinit 20 de ani de teatru. Felicitări !

— Mersi. Am jucat imediat în *Makar Dubrava*. Îți amintești de piesa lui Korneiciuc ? În piesă mă chema Marfa. Geta Vlad m-a distribuit apoi în Marghiolița din *Piatra din casă*. Ce succes ! Vorbeam o moldovenească dulce ca mierea. Și iacă așa, după 3 ani de teatru, am luat și un premiu național pentru Beatrice din *Slugă la doi stăpâni*. Giurchescu era tânăr, dar copt, și în vervă mare... N-a fost însă singurul premiu. Am mai luat și unul original : pentru cel... mai mic rol, în *Baia* montată de Horea Popescu. Apoi încă unul, în piesa colegului Ernest Maltei : *Răzeșii lui Bogdan*.

— Deci la Giulești ai fost o „premiantă” ?

— Mi-a plăcut foarte mult teatrul, colectivul, atmosfera de lucru. Aici am avut parte de un început de carieră cu tot ce poate fi mai bun : roluri diverse, multe, eram mereu pe afix. Lucram cu G. Dem. Loghin, Moni Ghearter, Giurchescu, Horea Popescu, Toscani, Geta Vlad. M-am legat definitiv sufleteste de acest colectiv. Giuleștiul ăsta ! E ca o femeie de care rămiți îndrăgostit chiar dacă o părăsești... Eram o echipă care n-avea liniște, somn. Plecam în turnee cu trenuri de lux dar și cu camionul, cu căruța... Dădeam tot ce aveam mai bun în acea minunată tinerețe. Foarte mult a însemnat pentru mine Elena Deleanu : tipul perfect de mamă-director. M-a înțeles când am vrut să trec la Operetă. Plecam de la Giulești lăsând în urmă atâtea roluri, de la „Tania” la „Puntila” de la *Rapsodia țigănilor*, la *Pălăria florentină*, de la *Gaițele* la *Martorii se suprimă*.

— Și totuși declarai că visul tău e Opereta !

— Cam așa spuneam. Și ai și tu o vină. Am jucat în versiunea ta muzicală după o „pălărie florentină”. La premieră m-a văzut Ion Dacian și...

Cîntasem de multe ori pe scenă și teatrul muzical mi-a plăcut totdeauna. Cu atât mai

In „Doi tineri din Verona”
(Tamara, în stînga)

mult opereta, acest gen complex în care actorul se cere a fi total: să știe să cânte, să danseze, să rostească un rol. Așa că la Operetă tot teatrul am făcut. Și o mare experiență: am învățat ce trebuie și ce nu trebuie să fac pe scenă. Genul mi-a dat o anume lejeritate.

— Atunci de ce pleci de la Operetă?

— M-au întrebat și alții același lucru. În operetă tenorul și primadona sînt eroii, duena e ariergarda. Duenă are o scenă în actul I, o alta în actul II, o apariție în actul III, fără un fir dramatic sau o evoluție psihologică interesantă. E drept, vorbind de duena operetei, asociez tipul de creația marelui Vauvriua; numai că Vauvriua a făcut mai mult decît o duenă; a făcut „o epocă”. Cîte putem fi egale cu ea? Nu tîgăduiesc, jucînd alături de maeștri ca Ion Dacian, George Groner, Nae Roman, am învățat multe cu toate că m-am străduit să-mi aduc și contribuția mea personală. Dovada mi-ai arătat-o chiar dumneavoastră, criticii, cînd ați observat că eu am ieșit oarecum din tiparele consacrate ale duenei, apropiînd-o de teatrul de proză. Am avut cu opereta și mari satisfacții... turistice: am călătorit cu ea, prin Europa, de la Triest la Amsterdam...

Și totuși, tînjeam după teatrul dramatic, după piese valoroase, după personaje complexe, complicate, după acel teatru în care să aflu posibilitatea unor interpretări și compoziții felurite și — de ce nu? — posibilitatea de a fi în linia întii cu roluri de mai mare respirație. În operetă nu există decît 6—7 clișee de duenă (determinate de clișeele libretelor); în teatrul de proză nu ai limită de vîrstă și nici nu ești fixat într-un clișeu. Regizorii mi-au lăsat pe scena Operetei multă libertate de mișcare și acțiune, dar, inevitabil, genul e pîndit de monotonie. (Să nu uit că între timp mai jucam ba în Sveci, ba în *Spargerea de la miezul nopții*.)

— Deci, avînd în vedere și prin urmare...

— Să vezi cum a fost. Eram internată în spital, unde mă tratam de astenie. Apare Lucian Pintilie pe sală... „Te-am văzut cu un monolog la televizor și mi-a plăcut. Vrei să joci primăreasa din *Revizorul*?”

Așa am ajuns la „Bulandra”. Din nou la proză; cu rigorile ei specifice, cu exigența ei sporită. M-am regăsit. Pintilie lucrează cu draci, scoate untul din actori, ne solicită la maximum.

Într-o dimineață Liviu Ciulei m-a chemat în biroul lui: „Vrei să faci parte din colec-

Intr-un rol de compoziție

Dintr-o „casă cu trei fete” (vezi Schubert), două culeg aplauzele. Dar numai una (Iulia, în stînga) a urcat scena operetei.

tiul nostru?" A fost o clipă de mare sărbătoare: am crescut în proprii mei ochi.

Să mă gândesc și la viitoarele spectacole? De ce nu? Poate Veta din *O noapte furtunoasă*, poate soacra din *Titanic*?

— *Tamara, ți-a cam mers buhul că ești actriță dificilă.*

— Sint. În teatru nu-mi place să fac orice, oricum, în orice condiții. Gîndesc la ceea ce fac, gîndesc cu exigență și spirit de răspundere... Asta, poate, mi-a creat „faima”. Poate și faptul că am de multe ori de a face cu oameni care nu știu de glumă. Apoi, de pildă, la televiziune (cu care m-am înțeles excelent) refuz textele proaste (să nu uiți să spui cît de frumos am colaborat la „Unda veselă” cu Ion Vova) și în general am... opinii.

— *Rămii o actriță de tip moldovenesc?*

— Da! Da! Da! Sint absolventă a școlii moldovenești de teatru, am învățat de la Miluță (stăteam în culise cînd juca el), am jucat alături de Margareta Baciu, Ion Lascăr, Dănculescu, Eliza Nicolau. La început m-am luptat cu accentul. Acum îl „scot” cînd vreau și-l folosesc unde trebuie.

— *Și în viața de toate zilele?*

— Soțul meu e doctorul Alexandru Botez, specialist în... reanimare. Am împrumutat cîte ceva din strictețea, exigența și spiritul lui științific. Am adunat o bibliotecă frumoasă (adevărat! n.n.) Cresc cîtiva papagali. Se spune că sint o bună gospodină, „face și plăcinte — poate în briu — n.n.) Imi place sportul — alpinismul, tenisul (în orele libere) — și nu uit exercițiile de canto. Mă inițiez în automobilism. Deocamdată soțul meu îmi încredințează... spălatul și gresatul mașinii...

Am avut parte de excelenți colaboratori și colegi la Giulești, la teatrul de Comedie. Acum mă bucur că lucrez alături de Toma Caragiu, de Octavian Cotescu, de Virgil Ogășanu, de Mariana Mihuț și atîtia alții.

Pentru viitor? Iubesc în continuare comedia. Comedia străbătută de o undă tragică, de un fior de tristețe. Imi place teatrul modern, pentru că pot să joc și buf și realist și „melo” și lucid. Mă gîndesc, în galeria rolurilor, la *Madame sans Gêne*...

...*Și așa „după douăzeci de ani” (de la primul ei angajament) Tamara a ajuns primăreasă. În Gogol. Ceea ce, în teatru, nu e puțin lucru...*

Medicina și arta colaborează: Tamara animă scena, soțul ei, doctorul, e specialist în reanimare